

การที่ประเทศไทยได้ปฏิรูประบบการเงิน เพื่อเข้าสู่เวทีการแข่งขันการค้าโลกจำเป็นต้องมีมาตรการการผ่อนคลายนโยบายต่างๆ ในการกระตุ้นการบริโภคภาคเอกชน และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้มีประสิทธิภาพทัดเทียมกับนานาประเทศ การบริโภคนับเป็นส่วนประกอบหนึ่งที่สำคัญที่จะนำไปสู่การเติบโตของรายได้ประชาชาติ ดังนั้นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาผลกระทบของการผ่อนคลายนโยบายการเงินที่มีต่อการบริโภคภาคเอกชน และพฤติกรรมการบริโภคที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่เมื่อมีการผ่อนคลายนโยบายการเงิน

การศึกษามีสองส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งประมาณแบบจำลองการบริโภคที่เป็นเส้นตรงด้วยวิธี Cointegration and Error Correction Model เพื่อความสัมพันธ์ในระยะยาว และการปรับตัวในระยะสั้น นอกจากนี้ในการหาแบบจำลองการปรับตัวในระยะสั้นได้แบ่งวิธีการศึกษาออกเป็น 2 วิธีด้วยกัน ได้แก่ วิธี Ordinary Least Square และวิธี The Generalized Moment of Method เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาทั้งสองวิธี ซึ่งในส่วนนี้จะใช้ข้อมูลอนุกรมเวลารายปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513 – 2544 ส่วนที่สองเป็นส่วนที่จะทำการประมาณแบบจำลองการบริโภคที่ไม่ใช่เส้นตรงจะใช้แบบจำลอง Euler Equation ด้วยวิธี The Generalized Moment of Method ในการประมาณค่าพารามิเตอร์ที่ไม่ทราบค่า ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลอนุกรมเวลารายปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 – 2544 และได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ช่วงคือ ช่วงก่อนการผ่อนคลายนโยบายการเงิน พ.ศ. 2503 – 2532 และช่วงหลังการผ่อนคลายนโยบายการเงิน พ.ศ. 2533 – 2544

ผลการศึกษารายละเอียดพบว่า แบบจำลองการบริโภคมีความสัมพันธ์ในระยะยาว และกระบวนการปรับตัวในระยะสั้นกับรายได้ที่ใช้จ่ายได้จริงในทิศทางเดียวกัน ระดับราคาสินค้าในทิศทางตรงกันข้าม แต่อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงนั้นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับตัวแปรช่วงหลังการผ่อนคลายนโยบายการเงินมีแต่การปรับตัวในระยะสั้น

สำหรับการหาแบบจำลองการปรับตัวในระยะสั้นด้วยวิธี Ordinary Least Square และวิธี The Generalized Method of Moments นั้นพบว่าการประมาณค่าด้วยวิธีทั้งสองให้ผลการศึกษาที่ไม่แตกต่างกัน แต่ค่าการปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพในระยะยาวเมื่อมีการออกนอกดุลยภาพในระยะสั้นการประมาณค่าด้วยวิธี The Generalized Method of Moments ให้ค่าการปรับตัวที่รวดเร็วกว่า

ผลการศึกษารายละเอียดในส่วนที่สองนั้น ค่า discount factor (β) ซึ่งเป็นค่าที่แสดงว่าเมื่อมีการบริโภคในอนาคตมาใช้ในปัจจุบัน เช่นการกระตุ้นความต้องการใช้จ่ายของประชาชนในปัจจุบันแล้วนั้นจะทำให้การบริโภคในอนาคต หรือคาบถัดไปนั้นมีความพอใจส่วนเพิ่ม (Marginal Utility) ลดลงเท่าใด จากการศึกษาพบว่า ช่วงก่อนการผ่อนคลายนโยบายการเงิน มีค่าน้อยกว่าช่วงหลังการผ่อนคลายนโยบายการเงิน ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ของการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Coefficient of Risk Aversion : γ) ในช่วงก่อนการผ่อนคลายนโยบายการเงินมีค่าน้อยกว่าช่วงหลังการผ่อนคลายนโยบายการเงิน